

ਹੈਂਡ ਮਾਸਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈਂਡ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 31 ਦਸੰਬਰ, 1989 ਉਮਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਬਿਨਾਂ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿੱਲ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

(31) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਿਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਲ 1982, 1983 ਅਤੇ 1984 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਵਿੱਖ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ/ਬੋਰਡ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੇ ਕਿ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 718 ਆਫ਼ 1984 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਜੀਆਰ ਮਜੀਠੀਆ। ਜੇ.

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 748 ਆਫ 1987।

ਫਰਵਰੀ 28, 1989

ਪੰਜਾਬ ਰੈਵੇਨਿਊ ਪਟਵਾਰੀ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1966 (1986 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) - ਆਰ.ਐਲ.ਐਸ. 2(a) ਅਤੇ 7— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਕਲਾਵਾਂ 14, 15 ਅਤੇ 16(2)-ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ - ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਆਰ.ਐਲ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। 2(a) — ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ I ਜਦੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

Gurpreet Singh and others v. State of Punjab and others
(G. R. Majithia, J)

ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਦੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਜਿਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਚੋਣ ਵੈਧ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ- ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ , - ਮਿਤੀ 26 ਅਗਸਤ, 1986 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ , ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ, ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਰਾਜ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਪਟਵਾਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਪਟਵਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।
(ਪੈਰਾ ੬)।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਦਰਮਿਆਨ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੋਗ ਕੈਂਡੀ ਡੇਟਸ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ-ਰੋਜ਼ੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। , 1984 ਤੋਂ 7 ਨਵੰਬਰ, 1984, ਸਰਪਲੱਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਅਯੋਗ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ, ਮਿ੍ਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ/ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

(ਪੈਰਾ ੩)।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਰਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ' ਚੋਣ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਨਾਮ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਹੈ। ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੬)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 7)

Gurpreet Singh and others v. State of Punjab and others
(G. R. Majithia, J)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਚੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੮)

21 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 964 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ. ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੁਆਰਾ 1987 ਦੀ ਮਿਤੀ 21 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - 21 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੇ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 316 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ 1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 964 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 21 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ.

ਕੇਪੀ ਭੰਡਾਰੀ, ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ ਰਵੀ ਕਪੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਏ.ਐਸ. ਸੰਧੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਿਜੀ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ.ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 748 ਅਤੇ 1586 ਆਫ 1987, ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 3667, 7209, 7607 ਅਤੇ 8074 ਆਫ 1987 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(2) ਅਸੀਂ 1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. P64 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 748 ਆਫ 1987 ha* ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ 15 ਅਕਤੂਬਰ 1983 ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 'ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟਵਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ 421 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪਟਵਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਦਾ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ (ਛੋਟੇ 'ਬੋਰਡ' ਲਈ) ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਐਡਹਾਕ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕੀਆਂ। ਇਸ ਐਡਹਾਕ ਭਰਤੀ ਨੂੰ (1) ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:-

“ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

(1) 1985 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰ. 2374।

ਐਡਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਐਡਹਾਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰੈਵੇਨਿਊ ਪਟਵਾਰੀ ਕਲਾਸ III ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼,

1966 (ਛੋਟੇ 'ਨਿਯਮਾਂ' ਲਈ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। 26 ਅਗਸਤ, 1986 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ: -

"2. (ਏ) : 'ਬੋਰਡ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਪਟਵਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ, ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 3 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 4 ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1985 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 2374 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ। ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕੀਤੀ।

ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਇਜ਼ਾਜ਼ੇ 7 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 17 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ। /85/85-CH-III/14026, ਮਿਤੀ 16 ਸਤੰਬਰ, 1986, ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਦਾਰੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡਾ। ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨੰਬਰ 188 ਅਤੇ 189 'ਤੇ ਦਰਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 12/30/86-1 ਜੀ.ਈ./5139, ਮਿਤੀ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ, ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਸਿਨਹਾ, ਕਲੈਕਟਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਮੈਂਬਰ), ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ (ਮੈਂਬਰ) ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ (ਮੈਂਬਰ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1211 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 821 ਉਮੀਦਵਾਰ

Gurpreet Singh and others v. State of Punjab and others
(G. R. Majithia, J)

ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਅਤੇ 189 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੁੜ ਗਠਨ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ - ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਆਪ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨ।

(3) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ *cwe'eadvertt. TheicbasicPpropositionVcanvassedtlat* ਬਾਰ ਨੂੰ, ਅਸੀਂ 1987 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 7209 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਸਪੈਚ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 189 ਦੀ ਬਜਾਏ 190 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਲਈ ਗਠਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਿਰਫ 189 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 190 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਲਈ ਗਠਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟਵਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1984 ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ ਦਰਮਿਆਨ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਦੌਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 7, 1984, ਵਾਧੂ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਅਯੋਗ ਸਾਬਕਾ

ਸਰਵਿਸਮੈਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ/ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਸੌ ਬਹੁਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। (ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਮੀਦਵਾਰ।)

(4) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹਨ।

ਗਲਤ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਕਸਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕਰ ਕੇ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅੰਸ਼ ਕੱਢੇ ਜੋ ਕਿ ਅਚੁੱਕਵੇਂ ਸਨ।

(5) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ। ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟਵਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੀ. ਰਾਜੇਂਦਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਮਦਰਾਸ (3) ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਏ. ਪੇਰੀਕਾਰਪੁਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (4) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਆਧਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਹਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਨ, ਡੀਐਨ ਚੰਦਲਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ, ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

- (2) 1981 PLR 630।
- (3) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 1012।
- (4) ਏਆਈਆਰ 1971 ਐਸਸੀ 2303
- (5) ਏਆਈਆਰ 1971 ਐਸਸੀ 1762

ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਣਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣਾ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਮ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਾਰ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਆਪਹੁਦਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ

Gurpreet Singh and others v. State of Punjab and others
(G. R. Majithia, J)

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਆਖਰਕਾਰ ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਵਿੱਚ ਸੁਲਝ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ: -

“ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਦਰਾਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਰਮਾਟੋਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਮ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪਰ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਲਈ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਮੁੜ ਮੁੱਖ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੰਚਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਨਾਬਾਲਗ ਪੀ. ਰਾਜੇਦਰਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਏ. ਪੇਰੀਕਰੁਪਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧੀਨ ਸਿੱਟਾ

(6) ਏਆਈਆਰ 1980 ਐਸਸੀ 820।

ਹਾਲਾਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਵਾਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ . ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: -

“ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ, ਨਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਨਿਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਵਾਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਉਪਾਅ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੀ ਹੈ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਲਈ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾ ਕਿ ਨਕਲੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਨਸਲੀਕਰਨ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੰਚਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਅਤੇ ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਰਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) D ਵਿੱਚ ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਅਤੇ ਸਰਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ p (supra) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਵਾਰ ਚੋਣ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੇ, ਉਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ ਬਸ਼ਰਤ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਰ ਚੋਣ' ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਚੋਣ ਹੈ। ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਜ਼

ਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਚੋਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼, ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6A) ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੁਬਾਰਡੀ ਨੇਟ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ। 26 ਅਗਸਤ, 1986 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਡਿਪਾਰਟ ਮਾਨਸਿਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ

ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. I 8074, 1987 ਵਿੱਚ, ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 15 ਅਤੇ 16 (2)। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। - ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀਵਾ ਵਾਇਸ ਟੈਸਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਡਾ. ਕੇਸ਼ਵ ਰਾਮ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂ ਪੀ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੋਰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਵੀਵਾ ਵਾਇਸ ਟੈਸਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਪਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅੰਤਰਾਲ i ew/ viva Voce ਟੈਸਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਂਡਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਬ੍ਰੇਕਅੱਪ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

ਡਾ. ਕੇਸ਼ਵ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂ ਪੀ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ -

Gurpreet Singh and others v. State of Punjab and others
(G. R. Majithia, J)

(7) 1986 (1) SLR 681.

(8) 1987 (41) ਐਸ.ਐਲ.ਆਰ. 347.

ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1986 (1) ਐਸਐਲਆਰ 681, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਅਜੈ ਹਸੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ), ਲੀਲਾ ਧਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਬੋਰਡ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ”

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) Befo ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ *ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* (9) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ: -

“ਵਿਰੋਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਵਿੱਚ . ਹਰ ਚੋਣ, ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

(9) For the ftheggoing;creasons,dwei ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਰਿਥਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

(10) 1982(2) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 521.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ